T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/390
KARAR NO : 2023/515
KARAR TR : 10/07/2023

ÖZET:Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Çalışma Yönetmeliğinin 13. maddesi uyarınca verilen para cezasına karşı açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk

K A R A R

Davacı : DSİ Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. P. T
Davalı : Saray Belediye Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Saray Belediye Başkanlığının19/12/2022 tarih ve 338 sayılı encümen kararı ile,Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 11. Bölge Müdürlüğü 113. Şube Müdürlüğü tarafından Saray ilçesi mahallelerinde yapılan Tekirdağ- Saray Ayvacık Göleti İsale Hattı ve Arıtma Tesisleri Yapım İşi çalışması sonrasında üst yapının yapılmadığının tespit edildiği ve durum ilgiliye bildirildiği halde yapılan arazi kontrollerinde üst yapı tamirine başlanılmadığının tespit edildiğindenbahisle, davacı adına Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Çalışma Yönetmeliğinin 13. maddesinin 7. fıkrası uyarınca 1.348.763 TLcezai işlem uygulanmasına karar verilmiştir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Saray(Tekirdağ) Sulh Ceza Hâkimliği 30/03/2023 tarih ve D.İş No. 2023/80 sayılı kararı** ile, başvuruya konu, Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Çalışma Yönetmeliğinin 13. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı idari yargı yerine başvurulacağının belirtildiğini açıklayarak, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, davacı vekilinin itirazı Çorlu 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 10/04/2023 tarih ve D.İş No. 2023/1253 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

4. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Tekirdağ 2. İdare Mahkemesi 04/05/2023 tarih ve E.2023/352 sayılı kararı** ile,dava konusu encümen kararının dayanağının 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Çalışma Yönetmeliği olduğunu, bahsedilen bu mevzuat hükümleri uyarınca verilen idari para cezalarına karşı açılan davaların görüm ve çözümüne ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığını,idari para cezasının Kabahatler Kanunu kapsamında idari yaptırım niteliğinde olduğunu ve davacı ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren bir kararın da bulunmadığını açıklayarak, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi hükümleri uyarınca davaya konu idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliğinin *"Amaç"* başlıklı1. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmeliğin amacı; Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan Altyapı Koordinasyon Merkezinin çalışma esas ve usulleri ile müeyyide işlemlerini düzenlemektir."

7. Yönetmeliğin *"Kapsam"*başlıklı2. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmelik; Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki altyapı hizmetlerinin koordinasyon

içerisinde yürütülebilmesi amacıyla Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Yönetmeliğinde yer almayan, altyapı kazı izni süreçleri, çalışma esas ve usulleri ile müeyyideleri kapsar. "

8. Aynı Yönetmeliğin *"Dayanak"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmelik, 10.07.2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 8'inci maddesi, 03.07.2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 79. maddesi ve 15.06.2006 tarihli 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 27'nci maddesine, 20.11.1981 tarihli 2560 sayılı İSKİ Kanununun 21'inci Maddesinin (a) bendine ve 14.03.2013 tarihli 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17'nci Maddesinin (9)'uncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır."

9. Yönetmeliğin *"Bağlayıcılık"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"AYKOME tarafından alınan kararların tamamı; Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri ve altyapı çalışması yapan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar."

10. Yönetmeliğin *"Müeyyideler"* başlıklı 13. maddesinin 7. fıkrası şöyledir:

".....

(7) (Değişik ibare: BMK-11/11/2020-1125) Altyapı kazı izninde üstyapının eski haline getirileceği belirtilmesine rağmen, altyapı kazı izni özel şartlarında belirtilen süre içerisinde üstyapı çalışmasına başlanılmaması durumunda, olumsuzluk yazı ile altyapı kazı izni sahibine tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren abone ve arıza çalışmalarında 3 gün, şebeke çalışmalarında 10 gün içerisinde üstyapı tamirine başlanılmaması halinde ilgili belediye tarafından üstyapı yapılır ve altyapı kazı izni sahibinden alan tahrip tutarının 2 katı bedel alınır.

....."

11. Yönetmeliğin *"Müeyyide Esasları"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir.

(2) Müeyyide bedellerine esas olan tutanaklara, tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içerisinde itiraz edilebilir. AYKOME Şube Müdürlüğü veya ilgili belediyesindeki AYKOME birimi tarafından itiraz değerlendirilir. Yeni tespit ve değerlendirme sonucunda ilk yapılan işlemlerle ilgili değişiklik, düzeltme veya iptal söz konusu ise tekrar tutanak altına alınarak bu işlemler tamamlanır.

(3) Cezai müeyyideler, AYKOME Şube Müdürlüğünün veya ilgili belediyesindeki AYKOME biriminin teklifi ile belediye encümenince uygulanır.

(4) İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

..."

12. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun *"Alt Yapı Hizmetleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

"Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafi bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

Ortak programa alınan hizmetler için kamu kurum ve kuruluş bütçelerinde yeterli ödeneğin bulunmadığının bildirilmesi durumunda, büyükşehir belediyesi veya ilgisine göre bağlı kuruluş bütçelerinden bu hizmetler için kaynak ayrılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları alt yapı ortak yatırım hizmetleri için harcanan miktarda ödeneği, yeniden değerleme oranını da dikkate alarak ertesi yıl bütçesinde ayırır. Ayrılan bu ödenek belediye veya ilgili bağlı kuruluşunun hesabına aktarılır. Bu bedel ödenmeden ilgili kamu kurum veya kuruluşu, büyükşehir belediyesi sınırlarında yeni bir yatırım yapamaz.

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, çıkarılacak bu yönetmeliğin, alt yapı yatırım hesabının kullanılması ve ödenek tahsisi ve aktarmasına ilişkin kısımları hakkında, Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının görüşünü alır."

13. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun, *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"* başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

.....

b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

....."

14. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun*"Altyapı kazı izni harcı"* başlıklı Mükerrer 79. maddesi şöyledir:

"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.

Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."

15. 5216, 5393 ve 2464 sayılı Kanunlarınilgili maddelerine göre hazırlanan, Ankara Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Yönetmeliği uyarınca verilecek para cezalarına karşı yapılacak itiraz konusunda görevli yargı yerini belirleyen bir hükme, gerek Yönetmelikte gerekse anılan Kanunlarda yer verilmemiştir.

16. Kaldı ki, Belediyeencümenlerinin Kabahatler Kanunu hükümlerine göre idari para cezası ve idari tedbir kararları verebileceğine dair 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesinde de;*"Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlereveya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir."* hükmü yer almıştır.

17. 01/06/2005 tarihinde 5326 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi üzerine Uyuşmazlık Mahkemesince, sözü edilen Kanun'un diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımlar ile bunlara karşı yapılacak itirazlara ilişkin görev hükümleri üzerindeki etkisinin incelenmesi sonucunda: diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımın, dayanağı olan kanunun amacı dikkate alınarak; Kabahatler Kanunu'nun 1., 2., 16. ve 19. maddelerinde belirtilen koşulları taşıması,27. maddenin (1) numaralı bendinde belirtilen idari yaptırımlardan olması halinde, idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin olanlarına karşı 01/06/2005 tarihinden sonra yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemelerinin genel görevli kılındığına ve bu nedenle doğan görev uyuşmazlıklarında adli yargı yerinin görevli bulunduğuna karar verilmiştir.

18. Daha sonra, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kanun'un 3. maddesini değiştiren 06/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

19. Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 10/07/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, Aykome Yönetmeliğinin 13. maddesi uyarınca verilen para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

23. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

24. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

25. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

26. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

27. İncelenen uyuşmazlıkta, idari para cezasına ilişkin görevli mahkemeyi belirleyen kanun kuralı 5326 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve yeni düzenleme 19/12/2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olduğuna göre, görev kuralının geçmişe etkili olacağı yolundaki genel hukuk ilkesi karşısında, verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümünde, 5216, 5393 ve 2464 sayılıKanunların ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanan TekirdağBüyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliği ve anılan Kanunlarda görevli yargı yeri hususunda hüküm bulunmadığından,Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağıbelirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Tekirdağ 2. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Saray(Tekirdağ) Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 30/03/2023 tarih ve D.İş No. 2023/80 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Tekirdağ 2. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Saray(Tekirdağ) Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 30/03/2023 tarih ve D.İş No. 2023/80 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

10/07/2023 tarihinde, Üye Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp

TOPAL TAŞ AĞIRMAN SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesinde; *"Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatlar Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir. Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması halinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir."* hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasındaki belge ve bilgilerin incelemesinden; davacı şirket tarafından yapılan çalışmada zeminin tahrip edildiği tespit edildiğinden bahisle AYKOME müeyyideler Yönetmeliğinin 13. maddesinin 7. fıkrası uyarınca yapılan çalışmanın birim fiyatı üzerinden hesaplanan bedel ile ruhsatlandırmasına yönelik dava konusu işlemin tesis edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Belediyelere bir çok görevler yükleyip, belli hizmetler için yetkiler veren belediye mevzuatı ve ilgili Yönetmelikte, kamu hizmetlerinin yürütümüne dair kararlarının uygulanabilmesini, hizmetlerin etkinliğinin artmasını sağlayıcı, cezai ve yaptırım hükümlerinin bulunmadığı; belediyelerin yasal görevlerini ifa sırasında bu görevin yerine getirilmesini engelleyici davranışların cezalandırılması ile sorumluluk sahasındaki mallara verilen zarar ve ziyanın tazminine ilişkin bir yetkinin belediyelere tanınmadığı anlaşılmakta ise de; 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesinin belediyeleri bu hususlara ilişkin olarak yetkilendirdiği; bir başka ifade ile; belediyenin kanunla yüklenen görevini yerine getirmesini engelleyici bir davranışta bulunulması halinde; belediye encümenince, söz konusu davranışın ortadan kaldırılmasına karar verileceği; emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması halinde söz konusu fiilin alan tahrip tutarının iki katı bedelle birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirileceği anlaşılmaktadır.

Bu açıklamalar karşısında, her ne kadar Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezalarına karşı açılacak davalarda adli yargı görevli ise de, davaya konu edilen işlemin idari para cezası olmadığı gibi (tahrip bedeli ile ruhsatlandırma) bir idari yaptırım olarak kanuni dayanağı da olmayan tahrip bedelinin tahsiline yönelik tek yönlü ve icrai bir idari işlem olduğu acıktır.

Bu durumda, söz konusu uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle, adli yargının görevli olduğu yönündeki sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum. 10/07/2023

Üye

Bilal ÇALIŞKAN